	Seat No. :	
	AF-101 April-2023	
	B.Ed., SemIV	
	B-110: Organisation of Commerce & Management	
: 2½	Hours] [Max. Marks : 7	' 0
નીચે :	નીચે આપેલ પ્રશ્નસમૂહ પૈકી ગમે તે એક પ્રશ્નસમૂહના ઉત્તર આપો ઃ	
(A)	અનુબંધનું મહત્ત્વ જણાવી, અનુબંધના પ્રકારો સમજાવો.	
(B)	વાણિજ્ય શિક્ષણમાં ઈન્ટરનેટના ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો.	
	અથવા	
(A)	શૈક્ષણિક સાધનો એટલે શું ? શૈક્ષણિક સાધનોના પ્રકારો જણાવી, દશ્ય-શ્રાવ્ય શૈક્ષણિક સાધનોનું વાણિજ્ય શિક્ષણમાં મહત્ત્વ જણાવો.	
(B)	અનુબંધની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, વાણિજ્યનો વિવિધ વિષયો સાથેનો અનુબંધ ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો.	
નીચે :	આપેલા પ્રશ્નસમૂહ પૈકી ગમે એક પ્રશ્નસમૂહના ઉત્તર આપો :	4
(A)	વાણિજ્ય મંડળનું મહત્ત્વ જણાવી, વાણિજ્ય મંડળની પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.	
(B)	વાણિજ્ય શિક્ષકની શૈક્ષણિક લાયકાતો જણાવી, વાણિજ્ય શિક્ષકના ગુણો સ્પષ્ટ કરો.	

14

નીચે આપેલા પ્રશ્નસમૂહ પૈકી ગમે એક પ્રશ્નસમૂહના ઉત્તર આપો 2.

- (A) વાણિજ્ય મંડળનું મહત્ત્વ જણાવી, વાણિજ્ય મંડળની પ્રવૃત્તિ
- (B) વાણિજ્ય શિક્ષકની શૈક્ષણિક લાયકાતો જણાવી, વાણિજ્ય શિ

અથવા

- (A) વર્ગ વ્યવહાર એટલે શું ? વર્ગ વ્યવહારના ઘટકો ટુંકમાં સમજાવો.
- (B) વાણિજ્ય શિક્ષક પાસે રાખવામાં આવતા અપેક્ષિત કૌશલ્યો અને વ્યાવસાયિક સજ્જતા જણાવો.

Time: 2½ Hours]

1.

નીચે આપેલ પ્રશ્નસમૂહ પૈકી ગમે તે એક પ્રશ્નસમૂહના ઉત્તર આપો : 3.

(A) ધોરણ-11ના વાણિજ્યના વર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકની સમીક્ષા કરો.

(B) આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકનાં લક્ષણો જણાવો.

અથવા

- (A) પાઠ્યપુસ્તકના મૂલ્યાંકનના માપદંડ સમજાવો.
- (B) પાઠ્યપુસ્તકના હેતુઓ જણાવી, પાઠ્યપુસ્તકનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

4.	નીચે આપેલ પ્રશ્નસમૂહ પૈકી ગમે તે એક પ્રશ્નસમૂહના ઉત્તર આપો :		
	(A)	છૂટક વેપાર એટલે શું ? છૂટક વેપારના ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો.	
	(B)	આયાત વિધિ સમજાવો.	
		અથવા	
	(A)	મૂડી માળખાને અસર કરતા આંતરિક પરિબળો જણાવો.	
	(B)	બજાર પ્રક્રિયા એટલે શું ? બજાર પ્રક્રિયાના કાર્યો સમજાવો.	
5.	નીચે :	આપેલ પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો ઃ	14
	(1)	અનુબંધના મહત્ત્વના કોઈપણ બે મુદ્દા જણાવો.	
	(2)	વાણિજ્યનો જીવન સાથેનો અનુબંધ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.	
	(3)	વાણિજ્ય ખંડના બે હેતુઓ જણાવો.	
	(4)	સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિઓનું મહત્ત્વ જણાવો.	
	(5)	વાણિજ્યમાં ઉપયોગી કોઈપણ બે સંદર્ભ પુસ્તકોના નામ જણાવો.	
	(6)	વાણિજ્યમાં ઉપયોગી કોઈપણ બે જર્નલ્સના નામ જણાવો.	
	(7)	CALનું પૂરું નામ લખો.	
	(8)	વાણિજ્ય વિષયક ખુણાનું મહત્ત્વ જણાવો.	
	(9)	વિદ્યાર્થી માટે પાઠ્યપુસ્તક કઈ રીતે ઉપયોગી બની શકે ?	
	(10)	નાણાકીય સંચાલનના બે હેતુઓ જણાવો.	
	(11)	માર્કેટિંગ મિશ્રના 4P જણાવો.	
	(12)	આંતરિક વેપાર અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના તફાવતના બે મુદ્દા જણાવો.	

AF-101 2

Seat No.:	
-----------	--

AF-101

April-2023

B.Ed., Sem.-IV

B-110 : Organisation of Commerce & Management

Tin	ne : 2½	[Max. Marks :	70
1.	Answer any one set of questions given below:		
	(A)	State the importance of correlation, explain the types of correlation.	
	(B)	State the merits and demerits of internet in commerce education.	
		OR	
	(A)	What is Teaching Aid? State the types of teaching aids, state the importance of	
		audio-visual teaching aids in commerce education.	
	(B)	Clarify the concept of correlation, explain the correlation of commerce with	
		different subjects with example.	
2.	Ansv	wer any one set of questions given below:	14
	(A)	State the importance of commerce club, state the activities of commerce club.	
	(B)	State the educational qualifications of commerce teacher, clarify the qualities of commerce teacher.	
		OR	
	(A)	What is Classroom Interaction? Clarify the components of Classroom Interaction in brief.	
	(B)	State the expected skills and professional competency to be possessed by a	
		commerce teacher.	
3.	Ansv	wer any one set of questions given below:	14
	(A)	State the review of present Text Book of Std. 11 Commerce.	
	(B)	State the characteristics of Ideal Text Book.	
		OR	
	(A)	Explain the Criteria of Evaluation of a Text Book.	

(B) State the objectives of Text Book, Clarify the importance of Text Book.

14 4. Answer any **one** set of questions given below : (A) What is Retail Trade? State the advantages and limitations of Retail Trade. (B) Explain Import Procedure. OR (A) State internal factors affecting the Capital Structure. (B) What is Marketing Process? Discuss the functions of Marketing Process. 5. Answer any **Seven** of the following questions in short given below : 14 State any two important points of Correlation. (2) Explain the correlation of Commerce with Life with example. (3) State two objectives of Commerce Room. (4) State the importance of Co-Curricular Activities. Name any two reference books which are useful in Commerce. (5) (6) Name any two journals which are useful in Commerce. State the full name of CAL. **(7)** (8) State the importance of Commerce Corner. (9) How can a Text Book be useful for a student? (10) State two objectives of Financial Management. (11) State the 4P of Marketing Mix. (12) State two points of difference between Internal Trade and International Trade.

AF-101 4